

КАРАР

КАРАР

№ 121

Поспелово авылы

«29»декабря 2023 ел.

**Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Поспеловка авыл
жирлеге Советының «2019-2035 елларга «Поспеловка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын
комплекслы үстерү программасын раслау турында " 29.11.2019 ел, №188
карарына үзгәрешләр кертү хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль Законна, «Татарстан Республикасында
жирле үзидарә турында» 28.07.2004 № 45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законна,
Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «Поспеловка авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына, Алабуга муниципаль районының
Поспеловка авыл жирлеге Советы

Карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Поспеловка авыл
жирлегенә 2019-2035 елларга транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү
программасын 1 нче кушымта нигезендә яңа кушымта редакциясендә расларга.
2. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.и.
Садыйкова) ағымдагы финанслау хисабына 2019-2035 елларга Татарстан
Республикасы Алабуга муниципаль районы Поспеловка авыл жирлегенә
транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы чараларын үтәү
өчен бюджет ассигнованиеләрен күздә тотарга тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырылырга тиеш.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Рәисе

О. В. Хәбибрахманова

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛАБУГА
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ "ПОСПЕЛОВКА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ
ПРОГРАММАСЫ
2019-2035 ЕЛЛАРГА**

2019

<u>Тоту</u>	3
<u>Паспорт</u>	6
<u>1 Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышына Характеристика</u>	7
<u>1.1 Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торакның торышын анализлау</u>	7
<u>1.2 Торак пунктның социаль-икътисади характеристикасы, торак пункт территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлеккә кертеп, транспорт ихтыяжын бәяләү</u>	10
<u>1.3 Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшчәнлегенә характеристикасы һәм эш күрсәткечләре</u>	13
<u>1.4 Торак пункт юллары челтәренә характеристикасы, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнары хәрәкәтенең тизлеген, тыгызлыгы, составы һәм интенсивлыгы, юл хәрәкәтенең торышын, автомобиль транспортынан айланып-тирә мохиткә экологик йөкләнешне һәм икътисади югалтуларны билгеләүче башка күрсәткечләр), юллар эчтәлегенә сыйфатын бәяләү</u>	14
<u>1.5 Торак пунктта транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләнү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәэмин ителеш</u>	19
<u>1.6 Гомуми файдаланудагы транспорт чараларының эш характеристикасы, шул исәптән пассажирлар агымын анализлау</u>	22
<u>1.7 Жәяүлеләр һәм велосипедлар хәрәкәте шартларының характеристикасы</u>	22
<u>1.8 Йөк транспорт чаралары хәрәкәтенең характеристикасы, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чараларының эшен, әлегә</u>	

<u>транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышын бәяләү</u>	22
<u>1.9 Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәрәжәсен анализлау</u>	23
<u>1.10 Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, куркынычсызлыкка һәм сәламәтлеккә тискәре йогынтысын бәяләү</u>	26
<u>1.11 Транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның булган шартларын һәм перспективаларын характеристикалау торак пунктлар</u>	
27	
<u>1.12 Транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү</u>	28
<u>1.13 Транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү</u>	28
<u>2 Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжын, халыкның хәрәкәт күләмен һәм характерын үзгәртүне һәм йөкләр ташуны фаразлауны эшләү</u>	29
<u>2.1 Торак пунктның социаль-иқтисади һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы</u>	29
<u>2.2 Торак пунктның транспорт ихтыяжы, халык хәрәкәте күләме һәм характеры һәм торак пункт территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөкләр ташу фаразы</u>	32
<u>2.3 Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы</u>	33
<u>2.4 Торак пунктның юл челтәре үсеше фаразы</u>	33
<u>2.5 Автомобильләшү дәрәжәсен, юл хәрәкәте параметрларын фаразлау</u>	35
<u>2.6 Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләрен фаразлау</u>	35
<u>2.7 Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысын фаразлау</u>	36
<u>3 Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципаль вариантлары һәм аларны транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча зурайтылган бәяләү, аннан соң гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән вариантны сайлау</u>	37
<u>4 Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион</u>	

<u>проектлар) исемлеге, транспорт объектарының техник-икътисади параметрлары, чараларны гамэлгэ ашыру чираты (инвестицион проектлар).....</u>	39
<u>4.1 Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар.....</u>	39
<u>4.2 Гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчмә узеллар булдыру буенча чаралар.....</u>	39
<u>4.3 Жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар, шул исәптән бердәм парковка киңлеген үстерү.....</u>	40
<u>4.4 Жәяүлеләр һәм велосипедлар хәрәкәте инфраструктурасын үстерү буенча чаралар.....</u>	40
<u>4.5 Йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләренең транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар .....</u>	40
<u>4.6 . Торак пункт юллар челтәрен үстерү буенча чаралар.....</u>	41
<u>5 Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгэ ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектарын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмен һәм чыганаclarын бәяләү .....</u>	41
<u>6 Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгэ ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектарын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестицион проектларның) нәтижәлелеген бәяләү.....</u>	1
<u>7 Институциональ үзгәртеп корулар, транспорт инфраструктурасы объектарын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр</u>	

ПАСПОРТ

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының "Поспеловка авыл жирлеген" муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы

Исем Программалар	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының "Поспеловка авыл жирлеген" муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы 2019 – 2035 еллар
Үсеш өчен нигез Программалар	<ul style="list-style-type: none"> - РФ Шәһәр төзелеше кодексының 2004 елның 29 декабрэндәге 190-ФЗ номерлы; - 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон <p>"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»;</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында»2007 елның 8 ноябрэндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Транспорт куркынычсызлыгы турында»2007 елның 9 февралендәге 16-ФЗ номерлы Федераль закон; - «торак пунктларның, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында»Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2015 елның 25 декабрэндәге 1440 номерлы карары; - Муниципаль берәмлекнең генераль планы Поспеловское авыл жирлеген.
Программаның Заказчысы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Поспеловка авыл жирлеген башкарма комитеты, 423622, Алабуга районы, Поспеловка авылы, хезмәт урамы, 2 йорт
Программаны Эшләүче	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Поспеловка авыл жирлеген башкарма комитеты, 423622, Алабуга районы, Поспеловка авылы, хезмәт урамы, 2 йорт
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты-Поспеловка авыл жирлегендә заманча һәм нәтижәле транспорт инфраструктурасын үстерү, муниципаль берәмлек халкы өчен транспорт комплексының хәрәкәт иминлегенә дәрәжәсен, аңа ирешү мөмкинлеген һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын арттыру.</p> <p>Бу максатларга ирешү өчен төп бурычларны хәл итү кирәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстерү һәм камилләштерү буенча чаралар оештыру; - юл хәрәкәте шартларын яхшырту буенча чаралар оештыру; - юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру буенча чаралар оештыру; <p>жәяүлеләр инфраструктурасын үстерү.</p>
Транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (Индикаторлары)	<p>гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы, км; УДС тыгызлыгы, км/км². тротуарларның озынлыгын арттыру, км; тукталыш пунктларының жиһазландырылуы, %; жәлеп итү объектларын вакытлыча парковкалар белән тәмин</p>

	итү дәрәжәсенә туры килү, %.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2019-2035 еллар. Программаны гамәлгә ашыру этапларга бүлүнә күздә тотмый.
Транспорт инфраструктурасы объектларын (чаралар төркемнәрен, подпрограммаларны, инвестицион проектларны) проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча планлаштырылган чараларның (инвестицион проектларның) зурайтылган тасвирламасы	Әлеге программада тасвирланган чаралар транспорт чараларын кулланучыларның, жәяүлеләрнең унайлылыгын һәм куркынычсызлыгын арттыруга һәм «Поспеловка авыл жирлеген» Оборона министрлыгының социаль-иқтисади хәлен яхшыртуга юнәлдерелгән.
Программаны финанслау күләме һәм чыганақлары	2019-2035 елларда программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 621 382,0 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан жирле бюджет акчалары – 273,0 мең сум, федераль бюджет – 567 800,0 сум, төбәк бюджеты – 53 309,0 мең сум., 2019 елда 4 909,0 мең сум.; 2020 елда 3 520,0 мең сум.; 2021 елда 2 970,0 мең сум.; 2022 елда 2 983,0 мең сум.; 2023 елда 3 000,0 мең сум.; 2024-2035 елларда-604 000,0 мең сум. Программаны финанслау өчен акча күләме фаразлау характерында һәм жирле үзидарәнәң вәкиллеке органы тарафыннан ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышына Характеристика

Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торақның торышын анализлау

Татарстан Республикасы Россия Федерациясе субъекты булып тора, Россиянең Европа өлеше үзәгендә Көнчыгыш-Европа тигезлегендә, ике елга — Волга һәм Кама кушылган урында урнашкан. Территориаль яктан Идел бие федераль округы составына керә, иқтисади яктан Идел бие иқтисади районына карый. Республиканың башкаласы-Казан шәһәре.

Татарстан Республикасы Киров, Ульяновск, Самара һәм Ырымбур өлкәләре, Башкортостан Республикасы, Марий Эл Республикасы, Удмурт Республикасы һәм Чуваш Республикасы белән чиктәш. Каралган субъектның мәйданы 67 847 км тәшкит итә², территориясе озынлыгы төньяктан көньякка 290 км һәм көнбатыштан көнчыгышка 460 км.

Республиканың муниципаль төзелеше кысаларында, Татарстанның административ-территориаль берәмлекләре чикләрендә 956 муниципаль берәмлек төзелгән:

- 2 шәһәр округы;
- 43 муниципаль район;
- 39 шәһәр торак пункты;
- 872 авыл жирлеге.

Алабуга районы Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында административ-территориаль берәмлек һәм муниципаль берәмлек булып тора. Административ үзәге-Алабуга шәһәре Казан шәһәреннән 215 км ераклыкта урнашкан. Районның мәйданы -1362,1 км². Төньякта һәм төньяк-көнчыгышта Алабуга районы Удмуртия Республикасы һәм Менделеевск муниципаль районы, көнчыгышта һәм көньяк-көнчыгышта – Тукай муниципаль районы, Яр Чаллы шәһәр округы, көньякта – Тукай һәм Түбән Кама районнары, көнбатышта – Татарстан Республикасының Мамадыш районы белән чиктәш. Алабуга районы Яр Чаллы агломерациясе составына керә.

Алабуга районы составына бер шәһәр торак пункты (Алабуга шәһәре) һәм 15 авыл торак пункты керә.:

- Әлмәт авыл жирлеге;
- Бехтерев авыл жирлеге;
- Поспеловка авыл жирлеге;
- Олы Качин авыл жирлеге;
- Олы Шүрнәк авыл жирлеге;
- Костенеевка авыл жирлеге;
- Лекарев авыл жирлеге;
- Морты авыл жирлеге;

Мурзиха авыл жирлеге;
Поспеловка авыл жирлеге;
Иске куклык авыл жирлеге;
Иске Юраш авыл жирлеге;
Танайка авыл жирлеге;
Татар-Дюм-Дюм авыл жирлеге;
Поспеловка авыл жирлеге.

Муниципаль берәмлек-Поспеловка авыл жирлеге «Алабуга муниципаль районы «муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренң территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 22-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән оештырылган һәм поселок статусына ия. Административ үзәге-Поспелово авылы. Муниципаль берәмлек составына 3 торак пункт керә: Поспелово, Мальцево һәм Луговой авыл жирлекләре. Торак пункт Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында, Алабуга муниципаль районының көнчыгыш өлешендә урнашкан. Төньякта Татар Чаллысы авыл жирлеге, төньяк-көнчыгышта Менделеевск муниципаль районының Тихоновка авыл жирлеге, көнчыгышта, көньяк-көнчыгышта, көньякта, Көнъяк-көнбатышта, көнбатышта һәм төньяк-көнбатышта «Алабуга шәһәре» муниципаль берәмлеге, төньяк-көнбатышта Бехтерев авыл жирлеге белән чиктәш. Торак пункт территориясе 52,67 км тәшкит итә², шул исәптән торак пунктларның мәйданы 3,51 км² (Поспелово авылы 1,26 км)², Мальцево авылы 1,66 км² һәм Луговой Бистәсе 0,59 км²).

Поспеловка авыл жирлегендә түбәндәге ижтимагый объектлар бар: балалар бакчасы, урта гомуми белем бирү мәктәбе, ике фельдшер-акушерлык пункты, күп функцияле үзәк, авыл клубы, китапханә, почта элементәсе бүлекчәсе һәм сәүдә объектлары.

Шулай ук авыл жирлеге территориясендә нефть чыгару объектлары, «Дорожник» ЖЧЖ минераль ашламалар базасы, руда булмаган фойдалы казылмалар карьерлары (Салтыковское һәм Поспеловское I ятмалары), житештерү-төзелеш базалары (Гайнуллин ИП, Кучин ИП), авыл хужалыгы объектлары (сагорин КФХ терлекчелек фермалары, Тимергалиев КФХ, Заманов КФХ кошчылык фермасы, авыл хужалыгы складлары, машина-трактор паркы).

Поспеловка авыл жирлегенә Татарстан Республикасының башка районнары һәм Россия төбәкләре белән транспорт элементәсе хәзерге вакытта төбәк һәм федераль автомобиль юллары аша башкарыла.

Торак пунктның төньяк-көнбатыш өлешендә федераль әһәмияттәге «М-7 Волга автомобиль юлы үтә, Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү юлы, төньяк-көнбатыштан көньяк-көнчыгышка таба торак пунктны федераль әһәмияттәге М-7 Волга автомобиль юлы кисеп үтә.

Торак пунктның көнчыгыш өлешендә көнчыгыштан көнбатышка төбәк әһәмиятендәге автомобиль юлы М-7 Волга Бизяки үтә», торак пунктның көньяк өлешендә Мальцево авылына кадәр төбәк әһәмиятендәге автомобиль юлы Мальцево авылына керү юлы, торак пунктның көнбатыш өлешендә төбәк әһәмиятендәге юл Алабуга шәһәренә керү юлы үтә, Поспелово авылының көнчыгыш өлешендә төбәк әһәмиятендәге юл Поспелово авылына керү юлы килә.

Шулай ук торак пункт территориясе буенча жирле әһәмияттәге автомобиль юллары үтә: Луговой бистәсенә керү юлы, Изге ачкыч СНТГА керү юлы, Поспелово авылы янында ашлык агымына керү юлы, көнбатыш яктан Поспелово авылына керү юлы, Ананьино, Мальцево – Луговой авылларына керү юлы.

Торак пунктның социаль-иқтисади характеристикасы, торак пункт территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегә характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне керттеп, транспорт ихтыяжын бәяләү

Иқтисади үсеш күрсәткечләренә берсе-халык саны. Халык санының үзгәрүе муниципаль берәмлектә (МО) яшәү дәрәжәсе, яшәү, эшчәнлек алып бару өчен территориянең жәлеп итүчәнлегә индикаторы булып хезмәт итә.

2019 елның 1 гыйнварына Поспеловское авыл жирлегә муниципаль берәмлегенә халык саны 886 кеше яки 1,04 % Алабуга районы халкының саны.

Соңгы 6 елда муниципаль берәмлек халкының саны динамикасы 1 нче таблицада күрсәтелгән.

1 нче Таблица МО Поспеловское авыл жирлегә халык саны динамикасы

Ел	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Халык саны, кеше.	810	863	876	890	835	865

Соңгы 5 елда муниципаль берәмлек халкының саны тотрыклы үсеш

күзәтелә, ул 1,5 дән 6,5 процентка кадәр тәшкил итә. ел. 2016 елда халык саны үсеше елына 3,3% тәшкил итә.

Муниципаль берәмлек буенча Дәүләт статистикасы мәгълүматлары буенча Поспеловское авыл җирлеге 2016 ел өчен:

Туганнар саны (үле туганнарсыз) 8 кеше тәшкил итә.;

Табиғый үсеш (кимеү) 4 кеше.;

Тууның гомуми коэффициенты 8,8 ‰;

Гомуми үлем коэффициенты 13,2 ‰.

Поспеловка авыл җирлеге территориясендә сәнәгать җитештерү объектларыннан «Дорожник» ЖЧЖ (минераль ашламалар склады), «Химпромагро» ЖЧЖ (салтыковский эзбизташ карьеры), торак пунктның төньяк-көнчыгыш өлешендә «Химпромагро» ЖЧЖ (дробилка), торак пунктның үзәк өлешендә «Алабуга керамикасы» ЖЧЖ (ком карьеры), «Кучин» ИП җитештерү-төзелеш базасы эшли һәм Поспелово авылы янындагы «Гайнуллин» ИП җитештерү-төзелеш базасы.

Шулай ук торак пункт территориясендә нефть чыгару объектлары эшли. Нефть чыгару авыл җирлегенә бөтен территориясә буенча Комаров һәм Первомайск нефть ятмалары чикләрендә алып барыла. Нефть скважиналары, нигездә, торак пунктның төньяк һәм көньяк-көнчыгыш өлешләрендә тупланган.

Торак пункт территориясендә авыл хужалыгы түбәндәге объектлардан тора.:

торак пунктның көнбатыш өлешендә "Заманов" КФХ кош фермасы;

Поспелово авылы янындагы машина-трактор паркы;

Поспелово авылында «Сагорин " КФХ терлекчелек фермасы;

Поспелово авылындагы яшелчә саклагыч;

Поспелово авылында ашлык киптерү;

Поспелово авылыннан көньяк-көнчыгыштарак «Тимергалиев» КФХның терлекчелек фермасы.

Социаль өлкә үз эченә җитештерү өлкәсенә карамаган һәм өлешчә җитештерүнең матди өлкәсенә караган халык хужалыгының төрле тармакларын ала. Бу өлкә үз байлыкларын күбесенчә хезмәтләр рәвешендә күрсәтә. Ул

муниципаль берәмлек икътисадының мөһим состав элементы булып тора, чөнки ул шактый мультипликатив эффектка ия, шуның аркасында аның эшчәнлегенә икътисадның күп тармаклары эшчәнлегенә йогынты ясы.

Поспеловка авыл жирлегенә социаль өлкәсә үз эченә ала:

проект сыйдырышлылыгы 25 урынлы балалар бакчасы (Поспелово авылы);

проект куәте 192 укучы булган урта гомуми белем бирү мәктәбе (Мальцево авылы балалары өчен мәктәп автобусы белән китерү оештырылган);

ике фельдшер-акушерлык пункты: Поспелово авылында проект куәте сменасына 16 кеше һәм Мальцево авылында проект куәте сменасына 22 кеше;

проект сыйдырышлылыгы 179 урынлы тамаша залы булган күпфункцияле үзәк (Поспелово авылы));

проект сыйдырышлылыгы 50 урынлы авыл клубы (Мальцево авылы);

151,6 кв. м майданлы спорт залы һәм 18,1 кв. м майданлы тренажер залы (Поспелово авылы)

198,3 кв. м. гомуми сәүдә майданы булган сәүдә предприятиеләре (Поспелово авылында 138,8 кв. м, Мальцево авылында 59,5 кв. м);

полициянең участок пункты.

Торак пунктның шәһәр төзелешә эшчәнлегә территориаль планлаштыру, шәһәр төзелешә зоналаштыру, территорияне планлаштыру, архитектура-төзелеш проектлаштыру, төзелеш, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, биналарны, корылмаларны эксплуатацияләү документларын эшләүне һәм раслауны үз эченә ала.

2018 елда Поспеловское авыл жирлегә муниципаль берәмлегендә Генераль план эшләнә һәм раслана.

2016 елга муниципаль берәмлекнең торак фонды күләме 33,92 мең кв.м тәшкил итә. Муниципаль берәмлекнең торак фонды усадьба һәм күп фатирлы типтагы төзелешләр белән күрсәтелә. Күп фатирлы торак төзелешә Поспелово авылында 4972,8 кв.м. майданлы 2, 3 катлы торак йортлардан тора. Торак белән тәмин ителеш дәрәжәсә бер кешегә 42,3 кв.м тәшкил итә, бу авыл жирлегә буенча халыкның торак белән тәмин ителешенә уртача республика

күрсәткеченнән югарырак.

Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжы кызыксынучы икътисади эшчәнлек субъектларының йөк һәм эшлекле хатлары, маятниклы хезмәт миграциясе барышында хезмәт хатлары, шулай ук торак пунктларда яшәүчеләрнең уку һәм социаль-көнкүреш хатлары хисабына формалаша.

Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшчәнлеге характеристикасы һәм эш күрсәткечләре

Поспеловка авыл жирлегенең транспорт системасын үстерү муниципаль берәмлек халкының тормыш сыйфатын яхшыртуның кирәкле шарты булып тора. Автомобиль юллары челтәренең булуы һәм торышы белән икътисади киңлекнең территориаль бөтенлеге һәм бердәмлеге билгеләнә. Юлларның һәм жирле әһәмияттәге инфраструктураның жәмгыятьнең социаль-икътисади ихтыяжларына туры килмәү проблемасын бәяләмәү икътисади кыенлыklarның һәм тискәре социаль процессларның бер сәбәбе булып тора.

Поспеловка авыл жирлеге территориясендә тимер юл транспорты Куйбышев тимер юлының Агрыз – Акбаш участогыннан тора, ул 2,11 км озынлыкта. Шулай ук Поспеловка авыл жирлегенең төньяк-көнчыгыш өлешендә 1,27 км озынлыктагы Тихоново– ОЭЗ Алабуга станциясе гомуми файдаланылмаган тимер юл юлы уза, ул Менделеевсказот ЖЧЖнеке.

Түгәрәк үткәргеч транспорты сыек, газлы яки каты ярым продуктларны үткәргечләр аша тапшыруны (суыртуны) гамәлгә ашыручы махсус тар махсулаштырылган транспорт төре.

Жирлекнең төньяк-көнчыгыш өлешендә 2,77 км озынлыктагы «Можга – Алабуга» магистраль газүткәргече һәм 2,38 км озынлыктагы «Миңнебай – Ижевск» магистраль газүткәргече, шулай ук 4,52 км озынлыктагы «Киенгоп – Яр Чаллы» магистраль нефть үткәргеченең ике тармагы уза, жирлекнең үзәк өлеше буенча «Алабуга агросәнәгать комплексына бүлөп бирү» газүткәргече уза " озынлыгы 6,32 км.

Торак пунктның башка төбәкләр белән тышкы социаль-икътисади

транспорт элементәсе федераль һәм төбәк автомобиль юллары аша башкарыла.

Поспеловка авыл жирлегенең генераль планына ярашлы, авыл жирлеге территориясенә якин автомобиль юллары челтәре, беренче чиратта, федераль әһәмияттәге М-7 Волга(Мәскәү Владимир Түбән Новгород Казан Уфа һәм Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү юлы участогы) автомобиль юлы участогы белән күрсәтелә, алар поселокның бөтен төньяк – көнбатыш өлешеннән уза. М-7 Волга автоюлыннан торак пунктның үзәк өлешендә М –7 Волга Бизяки һәм Алабуга шәһәренә керү юлы башлана, алар торак пунктны Менделеевск һәм Алабуга шәһәрләре белән тоташтыра.

Торак пункт юллары челтәренең характеристикасы, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнары хәрәкәтенең тизлеге, тыгызлыгы, составы һәм интенсивлыгы, юл хәрәкәтенең торышын, автомобиль транспортынан әйләнә-тирә мохиткә экологик йөкләнеше һәм икътисади югалтуларны билгеләүче башка күрсәткечләр), юллар эчтәлегенең сыйфатын бәяләү

Автомобиль юллары торак пунктның транспорт инфраструктурасының мөһим өлеше булып тора. Алар торак пунктның Казан, Чаллы һәм Алабуга шәһәрләре белән тышкы транспорт элементәрен тәмин итә, шулай ук күп яктан торак пунктның үсеш мөмкинлекләрен билгели, чөнки алар буенча йөкләр һәм пассажирларны автомобиль белән ташу гамәлгә ашырыла. Автомобиль юллары челтәренең үсеш дәрәжәсенә күп очракта тотрыклы икътисади үсешкә ирешү, жирле житештерүчеләрнең конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру һәм муниципаль берәмлек халкының тормыш сыйфатын яхшырту мәсьәләләрен хәл итү бәйле.

Төбәкара характердагы төп автотранспорт элементәләре федераль әһәмияттәге М-7 "Волга"(Мәскәү – Владимир – Түбән Новгород – Казан – Уфа) һәм "Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү ("М-7 "Волга"– Ижевск – Пермь)" автомобиль юллары буенча гамәлгә ашырыла, алар Татарстан Республикасын Башкортостан, Марий Эл, Удмурт Республикасы белән тоташтыра.

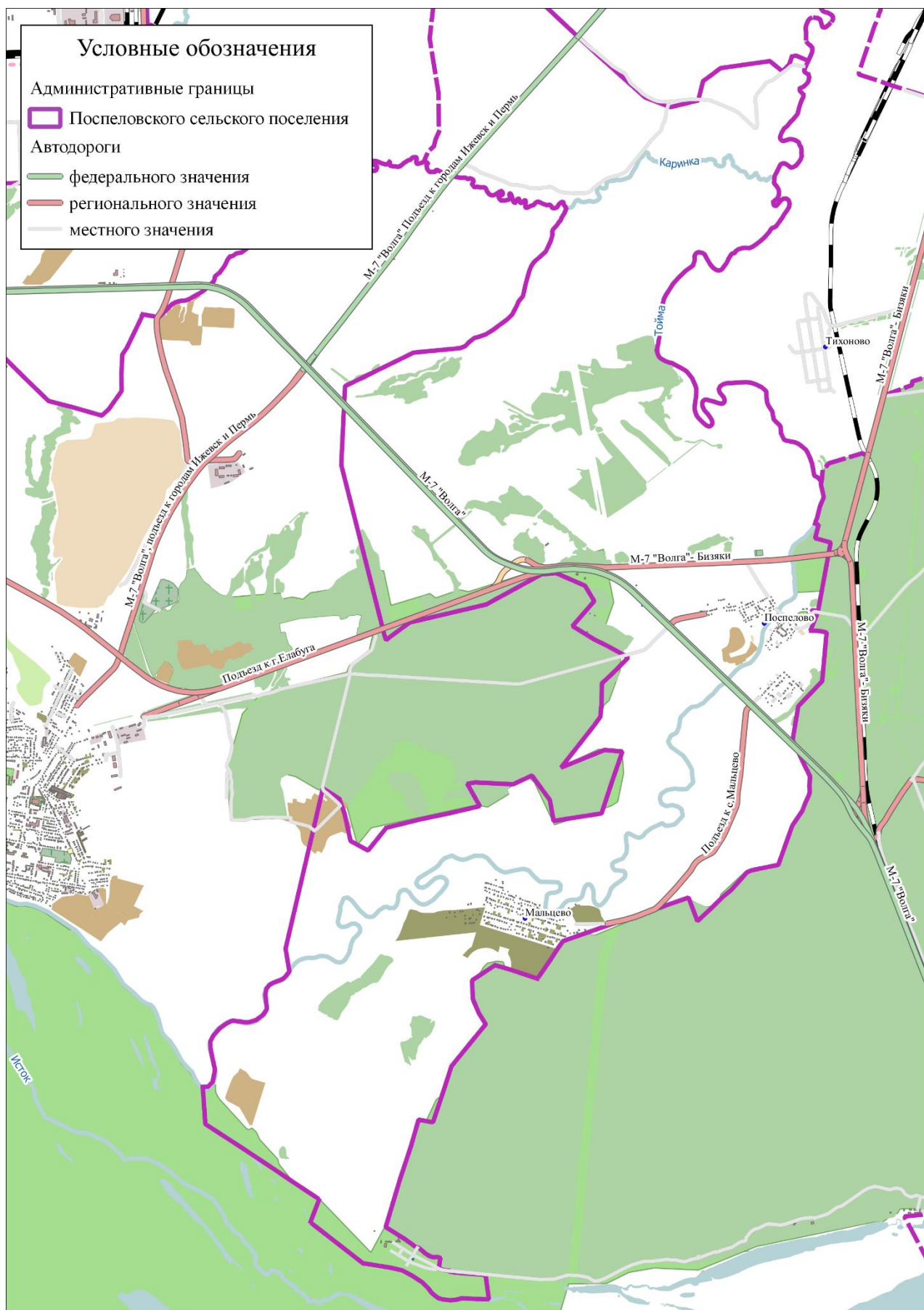
Поспеловское авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан барлык милек формасындагы автомобиль юлларының озынлыгы

30,928 км тәшкил итә, шул исәптән каты япмалы юллар 27,551 км, урам-юл челтәренең тыгызлыгы 0,52 км/км². Урам-юл челтәренең озынлыгы турында мәгълүмат 2 нче таблицада китерелә. Юл челтәре схемасы 1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

Таблица 2 Пospelовo авыл җирлеге УДС озынлыгы

№ п/п	Автомобиль юлының исеме	Озынлыгы, км
1	Гомуми файдаланудагы юлларның гомуми озынлыгы, шуларның:	30,928
2	федераль әһәмияттәге юллар	9,15
3	төбәк әһәмиятендәге юллар	10,37
4	җирле әһәмияттәге юллар	11,408
	шул исәптән каты тышлы	8,031

Татарстан Республикасы Транспорт министрлыгы мәгълүматлары буенча федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы юлларның характеристикасы төзелгән, ул 3 нче таблицада китерелгән.

Рәсем 1 - "Поспеловка авыл жирлеген" муниципаль берәмлеген юллар челтәрен

3 нче Таблица федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация характеристикаларының тасвирламасы һәм төп күрсәткечләре

по п/п	Районнар, автомобиль юллары атамалары	Категория	Гомуми озынлыгы ность, км	Шул исәптән			Хәрәкәт полосаларының гомуми саны	Хәрәкәт полосасының киңлеге, м
				асфальт- бетон	таш, вак таш	жир		
1	2	3	4	6	7	8	9	10
Федераль әһәмияттәге автомобиль юллары								
1	М-7 «Волга » (Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа)	1б	6,94	6,94	-	-	4	3,75
2	Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү юлы ("М-7 Волга" Ижевск Пермь) 0+000 - 2+857	III	2,21	2,21	-	-	2	3,25 - 3,5
Федераль юлларның гомуми саны		-	9,15	9,15	-	-	-	-
Төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары								
3	М-7 Волга Бизяки	III	3,09	3,09	-	-	2	3,25 - 3,5
4	"Алабуга шәһәрләренә керү юлы"	II	2,08	2,08	-	-	2	3,5 - 3,75
5	Поспелово авылына керү урыны	V	0,57	0,57	-	-	1	3,5-4,0
6	Мальцево авылына керү юлы	IV	4,630	4,630	-	-	2	3,0 - 3,25
Төбәк юлларының гомуми саны		-	10,37	10,37	-	-	-	-
Нибары		-	19,52	19,52	-	-	-	-

Жирле эһемияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларына муниципаль юллар, урам-юл челтәре һәм торак пункт чикләрендә урнашкан, Муниципаль милектә булган юл инфраструктурасы объектлары керә.

4 нче таблицада Поспеловское авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенәң жирле эһемияттәге гомуми файдаланудагы юллары характеристикасы күрсәтелгән.

4 нче Таблица муниципаль берәмлекнең жирле эһемияттәге гомуми файдаланудагы юллары Исемлеге Поспеловское авыл жирлегенә

по п/п	Юлның исеме	Категория юллары	Юлның гомуми озынлыгы, км	Шул исәптән			
				т/б	а/б	таш, вак таш	жир
1	Поспелово авылы, Шишкин урамы	IV	0,176	-	-	0,176	-
2	Поспелово авылы, Жәлил урамы	V	0,221	-	-	-	0,221
3	Поспелово авылы, Цветаева урамы	IV	0,606	-	-	0,606	-
4	Поспелово авылы, Пушкин урамы	IV	0,484	-	-	0,484	-
5	Поспелово авылы, Яр буе урамы	IV	1,119	-	0,986	-	0,133
6	Поспелово авылы, Урман урамы	IV	0,174	-	0,174	-	-
7	Поспелово авылы, Тынычлык урамы	V	0,514	-	-	0,514	-
8	Поспелово авылы, Тойминская урамы	IV	0,215	-	0,215	-	-
9	Поспелово авылы, Тукай урамы	IV	0,148	-	-	0,148	-
10	Поспелово авылы, хезмәт урамы	IV	1,102	-	-	0,782	0,32
11	Мальцево Авылы, Казан урамы	V	0,28	-	-	-	0,28
12	Мальцево авылы, Каринка урамы	V	0,697	-	-	-	0,697
13	Мальцево авылы, сенин урамы	IV	2,453	0,575	1,451	-	0,427
14	Мальцево авылы, Чаллы урамы	V	2,506	-	-	1,207	1,299
15	Луговой бистәсе, Үзәк урам	V	0,713	0,713	-	-	-
Барлығы		-	11,408	1,288	2,826	3,917	3,377

Поспеловка авыл жирлегенәң гомуми файдаланудагы юлларының төп өлеше IV категорияле автомобиль юллары классына карый. IV категория өчен хәрәкәт полосалары саны 2, полоса киңлегенә 3,03,25 метр, аергыч полоса таләп

ителми, автомобиль юллары, велосипед һәм жәяүлеләр юллары, тимер юллар белән бер дәрәжәдә киселеш рөхсәт ителә һәм бер дәрәжәдә тоташкан юлга керү рөхсәт ителә.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлығы түбән һәм 50 авт тәшкил итә./ сәгать

Жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының житәрлек үткәрү сәләте бар.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын тоту юл киёмнәрен системалы рәвештә карап тоту, аларны тиешле эксплуатация халәтендә, тәртиптә һәм чисталыкта тоту, шулай ук юл кырыен чистарту, юл япмасын чокырлы ремонтлау, яңгыр канализациясен, юл билгеләрен, коймаларны юып чистарту, кирәк булганда элементларны алыштыру буенча даими эш башкаруны күздә тоту автомобиль юлларын төзекләндерү.

Эшләренң сыйфатын тикшерү килешенгән график буенча, расланган критерийларга ярашлы рәвештә муниципаль автомобиль юлларының сыйфатын бәяләүнең йомгаклау актын төзеп башкарыла.

Автомобиль транспортыннан әйләнә-тирә мохиткә экологик йөкләнешне бәяләү әлеге программаның 10 бүлегендә китерелә.

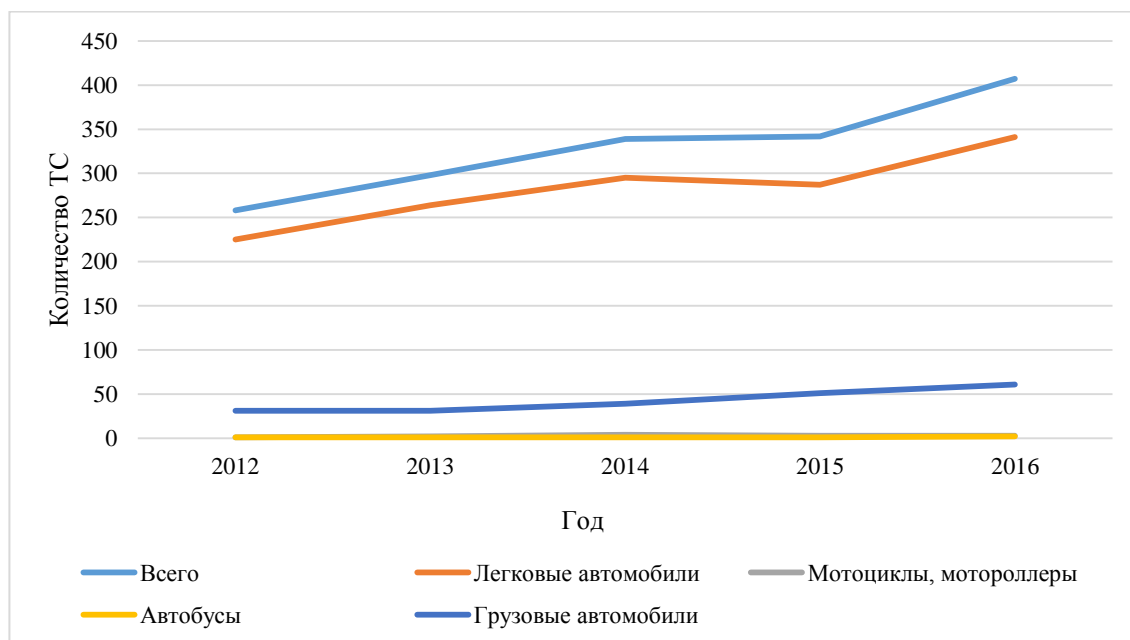
Торак пунктта транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләшү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәэмин ителеш

«Поспеловское авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт чараларының актив паркын сан ягыннан һәм сыйфат ягыннан анализлау өчен Россия Федерациясе Федераль салым хезмәте (РФ Федераль салым хезмәте) хисаплары мәгълүматлары кулланылды. 2016 ел нәтижәләре буенча торак пунктның транспорт чаралары паркының санлы характеристикалары 5 нче таблицада китерелгән. 2013-2016 елларда теркәлгән автомобильләр санының үзгәреш динамикасы 2 нче рәсемдә күрсәтелгән.

Поспеловка авыл жирлеге транспорт чаралары паркының сыйфат составы һәм аның динамикасы ретроспективеза чорында 2013 елдан 2016 елга кадәр 6 нчы таблицада күрсәтелгән.

Таблица 5 Поспеловка авыл жирлеге транспорт чаралары паркының санлы характеристикалары

Исем	Барлыгы, бер	Оешмалар милкендә, берәмлек.	Гражданның милкендә, берәмлек.
Транспорт чаралары, барлыгы, шул исәптән:	407	29	378
жиңел автомобильләр	341	21	320
мотоцикллар, мотороллерлар	3	0	3
автобуслар	2	0	2
йөк автомобильләре	61	8	53

Рәсем 2-2013-2016 елларда теркәлгән автомобильләр саны үзгәрү графигы
6 нчы Таблица 2013 елдан 2016 елга кадәр чорда транспорт чаралары паркы составы

Транспорт чарасының төре	Транспорт чараларының гомуми санының өлеше, %				
	2012	2013	2014	2015	2016
Жиңел	87,2	88,6	87,0	83,9	83,8
Мотоцикллар һәм мотороллерлар	0,4	0,7	1,2	0,9	0,7
Автобуслар	0,4	0,3	0,3	0,3	0,5
Йөк машиналары	12,0	10,4	11,5	14,9	15,0

6 нчы таблицадан күренгәнчә, торак пункт территориясендә теркәлгән транспорт чараларының күпчелек өлешен жиңел автомобильләр тәшкил итә. Шул ук вакытта жиңел йөк машиналары акрынлап кимеүен һәм авыр йөк машиналары артуын билгеләп үтәргә кирәк. Мотоцикллар һәм мотороллерлар өлеше мөһим һәм каралган вакыт аралыгында үзгәрми диярлек.

Алынган мәгълүматларга караганда, Пospelовка авыл жирлегендә автомобильләшү дәрәжәсе 1000 кешегә 347 жиңел автомобиль туры килә. Киләчәктә район халкы кулланган ТС саны артачак.

Автотранспортны саклау торак пункт территориясендә жәлеп итү объектлары участкалары чикләрендә, халыкның йорт яны участкаларында һәм күп фатирлы йортларның ишегалды эчендә башкарыла.

ТСНЫ даими һәм вакытлыча саклау урыннарына ихтыяжны исәпләү гамәлдәге норматив документация нигезендә башкарыла. Парковка киңлеге дефицитын исәпләү нәтижәләре буенча 21 машина-урын күләмендә ТСНЫ вакытлыча саклау өчен урыннар дефициты ачыкланган, шуларның 2 м/м Пospelовск урта гомуми белем бирү мәктәбе янында һәм 19 м/м Мальцевский СК янында.

Гомуми файдаланудагы транспорт чараларының эш характеристикасы, шул исәптән пассажирлар агымын анализлау

Даими ташу маршрутлары реестрына ярашлы, торак пункт территориясендә автобус маршрутлары юк. Торак пункт территориясе буенча уза торган 108 нче Муниципаль автобус маршрутының, реестр буенча, әлеге муниципаль берәмлектә тукталышлары юк.

Жәяүлеләр һәм велосипедлар хәрәкәте шартларының характеристикасы

Поспеловка авыл жирлегенә урам-юл челтәре асфальт тротуарлар һәм жәяүлеләр юллары белән жиһазландырылмаган. Төзәтелмәгән жәяүлеләр үтүләре федераль әһәмияттәге М-7 Волга юлында оештырылган. Жәмәгать транспорты тукталышы белән берләштерелгән жәяүлеләр үтүе Т7 тибындагы светофор белән жиһазландырылган.

Торак пункт территориясендә велосипедта йөрү өчен махсус юллар каралмаган. Велосипедчылар хәрәкәте гомуми файдаланудагы юллар буенча Юл хәрәкәте таләпләренә туры китереп башкарыла, бу юл хәрәкәтендә катнашучыларның иминлегенә тискәре йогынты ясый.

Йөк транспорт чаралары хәрәкәтенә характеристикасы, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чараларының эшен, әлеге транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышын бәяләү

Муниципаль берәмлектә йөк транспорты хәрәкәтенә төп маршрутлары федераль әһәмияттәге М-7 Волга автомобиль юллары, Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү һәм төбәк әһәмиятендәге М-7 Волга Бизяки юлы буенча уза һәм транзит булып тора. Торак пунктлар эчендә йөк транспорты өчен зур жәлеп итү объектлары юк.

Поспеловка авыл жирлегенең коммуналь хезмәтләренең үз транспорт чаралары юк, жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын тоту өчен махсус техниканы кулланганда муниципаль контрактлар төзелә.

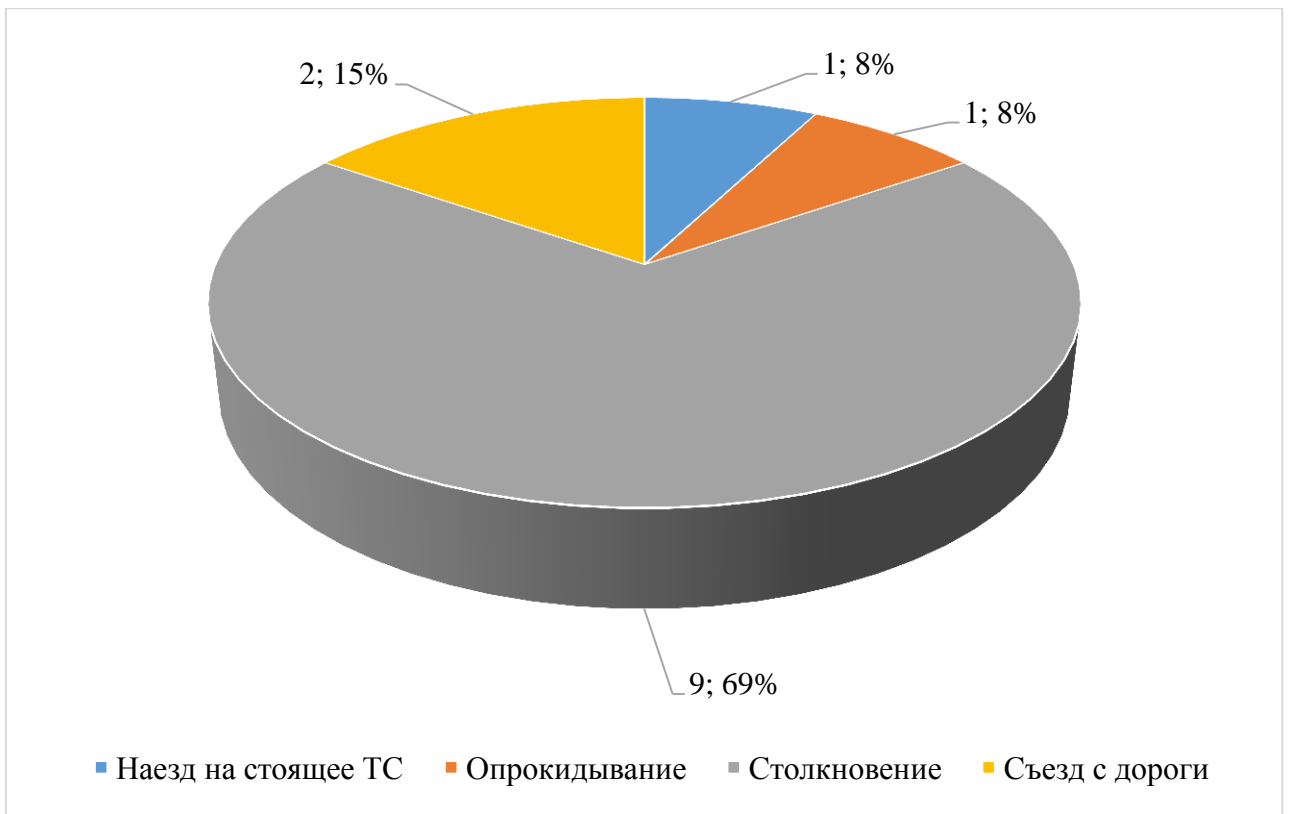
Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын тоту буенча подряд оешмасын билгеләү «дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

Коммуналь һәм юл хезмәтләренең транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышы канәгатьләнерлек.

Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәрәжәсен анализлау

Авария статистикасы буенча, 2017 елның 12 аенда «Поспеловское авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегендә 13 юл-транспорт һәлакәте булган, нәтижәдә 2 кеше һәлак булган һәм 20 кеше төрле авырлыктагы жәрәхәтләр алган. Авырлыгы -9,1 % тәшкил итә.

Муниципаль берәмлектә исәп-хисап юл-транспорт һәлакәтләренең төп төрләре булып бәрелешү тора (69 %). 2017 елда юл-транспорт һәлакәтләренең төрләр буенча бүленеше 12 нче рәсемдә күрсәтелгән.

3 нче рәсем 2017 ел өчен юл-транспорт һәлакәтләрен төрләр буенча бүлү 2017 елда муниципаль берәмлек территориясендә башкарылган юл-транспорт вакыйгалары (ДТП) характеристикасы 7 нче таблицада күрсәтелгән. Китерелгән мәгълүматларга ярашлы, М-7 Волга юлында 1026 км + 800 м-нан 1027 км + 300 м-га кадәр авария-хәвефле участокны аерып карарга мөмкин.

7 нче Таблица муниципаль берәмлек территориясендә 2017 елда кылынган юл-транспорт һәлакәтләре характеристикасы

по п/п	Дата	Вакыт	Юл-транспорт һәлакәтенең төре	Адресы		Вафат булды	Яраланга н
				урам/юл	йорт/км		
Торак пунктлар чикләрендә							
1	04.12.2017	17:25	Аудару	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1027+970	0	1
2	03.12.2017	12:30	Бәрелеш	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1027+900	0	1
3	30.11.2017	10:00	Бәрелеш	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1030+900	0	1
4	10.10.2017	12:30	Бәрелеш	М-7 Волга Поспелово	0+300	0	3
5	19.09.2017	16:30	Бәрелеш	М-7 Волга Поспелово	1+700	0	1
6	18.09.2017	09:00	Юлдан чыгу	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1030+800	0	1
7	28.08.2017	04:30	Бәрелеш	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1030+400	2	0
8	22.08.2017	10:30	Юлдан чыгу	М-7 Волга Поспелово	2+400	0	2
9	22.08.2017	03:56	Бәрелеш	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1027+300	0	1
10	25.07.2017	13:30	Торып торган ТСга бәрелү	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1030+500	0	2
11	12.07.2017	17:30	Бәрелеш	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1026+890	0	3
12	09.07.2017	05:45	Бәрелеш	М-7 Волга Поспелово	0+300	0	3
13	20.05.2017	08:20	Бәрелеш	М-7 Волга Мәскәү-Владимир-Түбән Новгород-Казан-Уфа (төп юнәлеш))	1026+800	0	1

Юл-транспорт авариялелеге белән проблемаларны нәтижәле хәл итү өчен .ни сүзнен күрсәткеч-кирәкле реализацияләү чаралар .ыш сүзнен куркынычсызлык куркынычсызлык юл хәрәкәте .их сүзнен финанс ресурслары белән тәмин итү. «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 28.06.2014 елның 172-ФЗ номерлы Федераль закон жирле үзидарә дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләрдә юл хәрәкәте иминлеген тиешле дәрәжәдә тәмин итү мәсьәләләрен хәл итүнең программа-максатлы ысулын гамәлгә ашыру коралы буларак максатчан муниципаль программаны билгели.

Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, куркынычсызлыкка һәм сәламәтлеккә тискәре йогынтысын бәяләү

Һава бассейнының торышына автотранспорт чараларының газлары белән пычратучы матдәләр чыгару да зур йогынты ясый. Автомобильләр һәм транспорт инфраструктурасы объектлары атмосферага углерод оксиды, альдегидлар, углеводородлар һ. б. кебек пычраткыч матдәләр чыгару чыганагы булып тора. Шул ук вакытта автотранспорттан пычраткыч матдәләр чыгаруның еллык үсеше автотранспорт чаралары санының артуы һәм аларның канәгатьләнәрлек булмаган техник торышы белән бәйле.

Автотранспортның әйләнә – тирә мохитне пычратуға тискәре йогынтысын киметү буенча эшнең бер юнәлеше булып альтернатив ягулыкны-кысылган һәм сыекландырылган газны куллануны тагын да киңәйтү, юлларны төзекләндерү, двигательләренең эшен контрольдә тоту тора.

Гомумән алганда, Пospelовка авыл жирлегенә торақ пунктлары урамнарында хәрәкәт интенсивлыгының түбән булуын һәм торақ пунктларның магистраль юллардан шактый ерак булуын исәпкә алып, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты дәрәжәсен, халыкның иминлеген һәм сәламәтлеген түбән дип санарга кирәк.

Транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның булган шартларын һәм перспективаларын характеристикалау торак пунктлар

МО Поспеловское авыл жирлеге транспорт инфраструктурасы гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан, автомобиль һәм жәяүлеләр күперләреннән, транспорт развязкаларыннан, автостанциядән, юл һәм юл яны сервисы объектларыннан тора.

Поспеловск поселогы территориясе буенча уза торган гомуми файдаланудагы юлларның гомуми озынлыгы 30,928 км тәшкит итә, шуларның 23,634 км камилләштерелгән япма белән капланган. Федераль әһәмияттәге М-7 Волга юлын төбәк әһәмиятендәге М –7 Волга Бизяки юлы белән киселеш төрле дәрәжәләрдә башкарылган, Поспелово авылына керү юлларында күчү-тизлек полосалары оештырылган, бу юл хәрәкәтенә иминлеген тәмин итә һәм конфликтлы хәлләрнең барлыкка килүен минималь дәрәжәгә төшерә.

АЗС, ял итү мәйданчыклары, туклану пунктлары, жәмәгать транспорты тукталышлары кергән юл сервисы объектлары федераль әһәмияттәге М-7 Волга юлының ике ягында урнашкан.

Поспеловка авыл жирлеге территориясен, шул исәптән транспорт инфраструктурасын үстерү перспективалары муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсеш программасы нигезендә билгеләнә.

Расланган стратегия кысаларында Алабуга муниципаль районы һәм аерым алганда Кама агломерациясе составына керүче Поспеловка авыл жирлеге түбәндәге программаларны һәм проектларны тормышка ашыру территориясе булып тора: «Реновация/ акыллы тыгызлык», «шәһәр һәм ландшафтлар», «шәһәр һәм сәнәгать», «шәһәр һәм мирас», «АлаБег», «Көнчыгыш меридиан», «Экозона «Волга-Кама агымы», «чиста юл», Кама икътисади зонасында калдыклар белән идарә итү, инвестиция инфраструктурасының һәм төп фондларның сыйфатын һәм уңайлылыгын арттыруны тәмин итү, туризмның перспективалы төрләрендә туристлык продуктлары булдыру.

Транспорт инфраструктурасының эшлэве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү

Поспеловское авыл жирлеген муниципаль берәмлеген транспорт инфраструктурасы эшчәнлеген һәм үсешен:

Россия Федерациясен шәһәр төзелешен кодексен;

Татарстан Республикасын шәһәр төзелешен кодексен;

- «Россия Федерациясендә автомобиль юлларын һәм юл эшчәнлеген турнда һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларын үзгәрешләр керту турнда» 2007 елның 8 ноябрендә 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Юл хәрәкәтен иминлеген турнда " 1995 елның 10 декабрендә 196-ФЗ номерлы Федераль закон белән;

РФ Хөкүмәтенен 1993 елның 23 октябрендә 1090 номерлы «юл хәрәкәтен кагыйдәләрен турнда» карарын;

Татарстан Республикасын Министрлар Кабинетинин 21.02.2011 № 134 карарын белән расланган Татарстан Республикасынн территориаль планлаштуру схемасы (ред. 21.11.2017);

Татарстан Республикасын Министрлар Кабинетинин 20.12.2013 № 1012 карарын белән расланган «2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасын транспорт системасын үстеру " дәүләт программасы (25.12.2017 редакциясен);

Татарстан Республикасын Алабуга районы Поспеловка авыл жирлеген муниципаль берәмлеген Генераль планы, Поспеловка авыл жирлеген Советинин 06.02.2018 по 116 карарын белән расланган.

Татарстан Республикасын Алабуга районы «Поспеловка авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген транспорт инфраструктурасын үстеру һәм эшлэвен өчен кирәкле норматив-хокукый база формалаштырылган.

Транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү

Транспорт инфраструктурасын финанслау расланган Дәүләт һәм муниципаль программаларга ярашлы рәвештә башкарыла.

Татарстан Республикасын Министрлар Кабинетинин 20.12.2013 ел, №

1012 карары белән «2014 - 2022 елларга Татарстан Республикасы транспорт системасын үстерү» муниципаль программасы расланды (25.12.2017 ел редакциясе). Әлеге программа кысаларында «Поспеловка авыл җирлеге» МО территориясендә транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар каралмаган.

Татарстан Республикасы Алабуга районы Поспеловка авыл җирлеге Советы тарафыннан «Поспеловка авыл җирлегенең 2017 елга һәм 2018-2019 елларга план чорына бюджеты турында» карар расланды.

Документка ярашлы, 2017 елда торак пунктны төзекләндерү буенча чараларны (урамнарны яктырту, яшелләндерү һәм төзекләндерү буенча башка чараларны да кертеп) гамәлгә ашыру чыгымы 563,8 мең сум тәшкил иткән, 2018 елда җирле бюджет акчаларыннан 560,9 мең сум сарыф итү планлаштырыла, 2019 елда –557,1 мең сум.

Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжын, халыкның хәрәкәт күләмен һәм характерын үзгәртүне һәм йөкләр ташуны фаразлауны эшләү

Торак пунктның социаль-иқтисади һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы

Социаль-иқтисади үсешнең расланган стратегиясе кысаларында муниципаль берәмлек Поспеловское авыл җирлеге Кама иқтисади зонасы составына керә һәм Кама агломерациясенең актив үсеш зонасына карый.

Демографик фаразларга ярашлы, Поспеловка авыл җирлегендә халык саны беренче чиратта (2020 ел) 968 кеше тәшкил итәчәк, исәпләнгән срокка (2035 ел) 1150 кеше тәшкил итәчәк.

Тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын билгеләүче күрсәткечләрнең берсе халыкның торак белән тәмин ителеше күрсәткече (бер кешегә гомуми майданның квадрат метры). 01.01.2016 елда «Поспеловское авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге буенча бер кешегә 42,3 кв.м торак туры килә.

Торак инфраструктурасын үстерү максатларында беренче чиратта

генераль планны гамэлгэ ашыру максатыннан (2020 елга кадэр) 62,31 га (70,08 мең кв. м гомуми торак майданы) майданлы шәхси торак төзелеше өчен участоклар бүлеп бирү каралган, шулардан:

Мальцево авылында 7,33 га (61 участок);

Луговой бистәсендә-38,96 га (323 участок);

Луговой бистәсендә күп балалы гаиләләр өчен 16,02 га (160 участок).

Генераль планны гамэлгэ ашыруның исәпләнгән вакытына (2021-2035 еллар) шәхси торак төзелеше өчен 236,44 гектар территория (265,59 мең кв. м гомуми торак майданы) каралган, шуларның:

Поспелово авылында 1,16 га (10 участок);

Мальцево авылында 29,14 га (243 участок);

Луговой бистәсендә 146,08 га (1184 участок);

Луговой бистәсендә күп балалы гаиләләр өчен 60,06 га (601 участок).

Шулай итеп, Генераль планны гамэлгэ ашыру чорында торак фондының гомуми үсеше якынча 335,67 мең кв.м тәшкил итәчәк.

Халыкның хезмәт күрсәтү учреждениеләренә ихтыяжын канәгатьләндерү максатыннан, фаразланган характеристикаларны һәм социаль нормаларны исәпкә алып, барлык халык өчен хезмәт күрсәтү объектларының мөмкинлеген тигез шартларда тәмин итү максатыннан, Генераль план буенча түбәндәге чаралар тәкъдим ителә.

Беренче чиратта (2020 елга кадэр):

проект куәте 25 урын булган балалар бакчасын үзгәртеп кору һәм проект куәте 80 урын булган яңа балалар бакчасы төзү;

Луговой бистәсендә 330 урынга исәпләнгән балалар бакчасы төзелеше (күп балалы гаиләләр өчен территория);

Луговой бистәсендә 90 урынга исәпләнгән балалар бакчасы төзелеше;

Мальцево авылында 190 урынга исәпләнгән балалар бакчасы төзелеше;

Луговой бистәсендә 550 урынга исәпләнгән гомуми белем бирү мәктәбе төзү (күп балалы гаиләләр өчен территория);

Луговой бистәсендә (күп балалы гаиләләр өчен территория) сменасына 100 кеше кабул итә торган амбулатория төзү;

Луговой бистәсендә проект куәте сменасына 30 кеше булган фельдшер-акушерлык пункты төзү;

Мальцево авылында проект куәте сменасына 30 кеше булган фельдшер-акушерлык пункты төзү;

проект куәте 300 урын һәм 50,0 мең данә китап фонды булган тамаша залы һәм китапханә Луговой бистәсенә проектлана торган ижтимагый үзәге составында урнаштырыла;

проект куәте 250 урын һәм 25,7 мең данә китап фонды булган тамаша залы һәм китапханә урнаштыру, тиешлечә, проектлана торган Мальцево авылының ижтимагый үзәге составында;

Мальцево авылында спорт залы төзү яңа гомуми белем бирү мәктәпләре һәм Луговой һәм Мальцево авылларының проектлана торган ижтимагый үзәкләре янында спорт залларын урнаштыру, аларның гомуми проект куәте 3354 кв. м.;

Поспелово урта мәктәбе янында урнашкан 450 кв. м майданлы хоккей тартмасын капитал ремонтлау

20100 кв. м. гомуми проект майданы белән Луговой һәм Мальцево авылларында проектлана торган мәктәпләр һәм ижтимагый үзәкләр янында яңы спорт корылмаларын урнаштыру;

Поспелово, Мальцево, Луговой авылларында сәүдә предприятиеләре төзү, аларның гомуми куәте 670 кв. м. сәүдә майданы;

Луговой һәм Мальцево авылларында ижтимагый үзәкләр төзү.

Хисап срогына (2035 елга кадәр):

Луговой бистәсендә 330 урынга исәпләнгән балалар бакчасы төзелеше (күп балалы гаиләләр өчен территория);

Луговой бистәсендә 165 урынга исәпләнгән балалар бакчасы төзелеше (күп балалы гаиләләр өчен территория);

Луговой бистәсендә 1000 урынга исәпләнгән гомуми белем бирү мәктәбе төзү (күп балалы гаиләләр өчен территория);

Луговой бистәсендә 550 урынга исәпләнгән гомуми белем бирү мәктәбе төзелеше;

Поспелово, Мальцево, Луговой авылларында сәүдә предприятиеләре төзү, аларның гомуми куәте 2305 кв.м. сәүдә мәйданы.

Сәнәгать житештерүен һәм агросәнәгать секторын үстерү максатларында Генераль планда беренче чиратта түбәндәге чаралар карала:

Поспелово авылы янында урнашкан «Кучин «ИП житештерү-төзелеш базасын һәм» Гайнуллин " ИП житештерү-төзелеш базасын санитар-саклау зонасын торак төзелеш чигенә кадәр кыскарту максатыннан оптимальләштерү;

Поспелово авылы янындагы эшләми торган асфальт-бетон заводы территориясен рекультивацияләү;

«Химпромагро» ЖЧЖ карьеры астындагы жир кишәрлеген (Салтыков эзбизташ карьеры тау бүлеп бирү чикләренә туры китереп кадастр исәбенә кую («авыл хужалыгы билгеләнешендәге жир» категориясендәге жир кишәрлеген «сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика жирләре» категориясенә күчерү));

Поспелово авылы янындагы машина-трактор паркын оптимальләштерү, санитар-күзәтү зонасын торак төзелеш чигенә кадәр киметү максатыннан.

Торак пунктның транспорт ихтыяжы, халык хәрәкәте күләме һәм характеры һәм торак пункт территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөкләр ташу фаразы

Поспеловск поселогында озак вакытлы перспективага (2035 елга кадәр) халыкның 24,6 процентка үсүе, шулай ук аның икътисади һәм социаль активлыгының арту тенденциясе аркасында муниципаль берәмлек территориясендә озак вакытлы перспективага транспорт ихтыяжының 15-20 процентка гына үсүе мөмкин.

Хәзерге вакытта иң югары йөкләнеш дәрәжәсе федераль әһәмияттәге М-7 Волга юлында күзәтелә һәм аның үткәрү сәләтенә 40% тәшкил итә.

Социаль-икътисади һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы нәтижә ясарга мөмкинлек бирә: перспективалы чорда демографик күрсәткечләр һәм автомобильләшү дәрәжәсе үсешен исәпкә алып, халыкның транспорт ихтыяжы 25% тан артык артмаячак, бу муниципаль берәмлекнең УДС үткәрү сәләтен

бетермәячәк һәм халыкның ихтыяжын канәгәтләндерергә мөмкинлек бирәчәк. Хәрәкәтнең күләме һәм характеры халык саны нигездә Пospelово, Мальцево һәм Луговой авылларында яңа торак районнар төзү хисабына үзгәрәчәк. Торак фонды үсеше шартларында яңа торак районнарны торак пунктларның урам-юл челтәре белән тоташтыручы юллар төзү ихтыяжы барлыкка киләчәк.

Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы

Татарстан Республикасы СТП һәм Алабуга муниципаль районы СТП нигезендә Пospelовка авыл жирлеге территориясендә тимер юл, һава һәм су транспорты төрләрен үстерү буенча чаралар планлаштырылмаган.

Пospelовка авыл жирлегенең генераль планында торба үткәргеч транспортын үстерү каралган. Беренче чиратта, 2,77 км озынлыктагы торак пунктның төньяк – көнчыгыш өлешендә «Можга-Алабуга» магистраль газүткәргече төзү каралган.

Әлеге чара Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы һәм «Можга – Алабуга магистраль газүткәргечен реконструкцияләү» линия объекты өчен территорияне планлаштыру проекты нигезендә планлаштырылган.

Торак пунктның юл челтәре үсеше фаразы

Тикшерелә торган территориянең транспорт инфраструктурасын үстерү максаты булып муниципаль берәмлекнең икътисади активлыгы үсеше өчен шартлар тудыру, транспорт хезмәтләре спектрын киңәйтү хисабына халыкның тормыш сыйфатын яхшырту, транспорт-логистика инфраструктурасын камилләштерү тора.

Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы чаралары, Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы һәм генераль план буенча исәпләнгән срокка 2,21 км озынлыктагы

"Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә ("М-7 "Волга"– Ижевск – Пермь)" автомобиль юлы участогын реконструкцияләү каралган.

Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы, Пospelовка авыл жирлегенең генераль планы беренче чиратта 2,64 км озынлыктагы жирле әһәмияттәге «Мальцево – Луговой» автомобиль юлын төзүне күздә тотта.

Шулай ук Генераль планда беренче чиратта 5,71 км озынлыктагы «Мальцево авылының проект торак мәйданчыкларына керү» автомобиль юлы төзелеше каралган. Проект кысаларында Тойма елгасы аша ике күпер аша чыгу урыны төзү күздә тоттыла.

Юллар челтәрен үстерү буенча чаралар параметрлары 8 нче таблицада күрсәтелгән.

8 нче Таблица юллар челтәрен үстерү буенча чаралар параметрлары

по п/п	Объектның исеме	Чараның төре	Үлчә ү берәмлеге	Егәрлек	Гамәлгә ашыру вакыты
Федераль әһәмияттәге чаралар					
	а/д Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү юлы	реконструкция	км	2,21	2021-2035 еллар
Жирле әһәмияттәге чаралар					
	Мальцево-Луговой юлы	төзелеш (асфальт-бетон каплау жайланмасы)	км	2,64	2016-2020 еллар
	а/д Мальцево авылының проектлы торак мәйданчыкларына керү юлы	Яңа төзелеш	км	5,71	2016-2020 еллар
	Тойма елгасы аша күпер аша чыгу урыны, Мальцево авылының проектлы торак мәйданчыкларына керү юлы автоюлында	Яңа төзелеш	объект	1	2016-2020 еллар
	Тойма елгасы аша күпер аша чыгу урыны, Мальцево авылының проектлы торак мәйданчыкларына керү юлы автоюлында	Яңа төзелеш	объект	1	2016-2020 еллар

Территориаль планлаштыру документлары белән планлаштырылган чараларны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2035 елга юллар челтәренең озынлыгы 27,0% ка артачак һәм 39,278 км тәшкил итәчәк, исәпләнгән вакытка урам-юл челтәренең тыгызлыгы 0,68 км/км тәшкил итәчәк².

Автомобильләшү дәрәжәсен, юл хәрәкәте параметрларын фаразлау

Татарстан Республикасы торақ пунктлары өчен автомобильләшү дәрәжәсе фаразы Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше проектлаштыруның Республика нормативларында бар. Прогноз мәгълүматлары нигезендә, 2035 елга кадәрге Озак вакытка Пospelовка авыл җирлеге муниципаль берәмлеге халкының шәхси җиңел автомобильләр белән тәэмин ителеше:

2020 елда мең кешегә 360 җиңел автомобиль туры килә;

2035 елда мең кешегә 450 җиңел автомобиль туры килә.

Юл хәрәкәте параметрларын билгеләү юлда авариялелекне киметү буенча чараларны билгеләүдә, шулай ук юл чатында юл хәрәкәтен көйләүне камилләштерүдә аерылгысыз өлеш булып тора. Юл хәрәкәтенә төп параметрларына транспорт чараларының хәрәкәт интенсивлыгы һәм транспорт агымының тыгызлыгы керә.

Хәзерге хәлне һәм социаль-иқтисади үсешнең барлыкка килгән трендларын, шулай ук халыкның автомобильләшү дәрәжәсен арттыруны анализлау исәпләнгән вакытка юл хәрәкәте параметрларына 30-40% тан артык артмаячак дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.

Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләрен фаразлау

Пospelовка авыл җирлегендә 2017 елда 13 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән, нәтижәдә 2 кеше һәлак булган һәм 20 кеше җәрәхәтләнган.

Киләчәктә түбәндәге сәбәпләр аркасында хәлнең начарлануы ихтимал:

халыкның даими рәвештә арта барган мобильлеге;

массакүләми гытибарсызлык таләп юл хәрәкәте куркынычсызлыгы

хәрәкәт катнашучылары ягыннан;

автомобиль юлларының канәгәтләнәрлек булмаган торышы;

юл хуҗалыгының техник дәрәжәсе җитәрлек түгел;

юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы.

Хәлнең тискәре үсешенә юл куймас өчен, кирәк:

Поспеловка авыл жирлеге торак пунктларының гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында һәм урам-юл челтәрендә юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүнең заманча системасын булдыру;

хокукый аңны күтәрү һәм халык арасында, шул исәптән балигъ булмаганнар арасында куркыныч тәртипне кисәтү;

юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемаларын һәм проектларын эшләү һәм алар күздә тоткан чараларны гамәлгә ашыру хисабына юл хәрәкәтен оештыру дәрәжәсен арттыру.

Әгәр исәпләнгән вакытта әлеге чаралар гамәлгә ашырылса, юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләре фаразы уңай.

Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысын фаразлау

Транспорт инфраструктурасының әйләнә тирә мохиткә транспортның зарарлы йогынтысын киметү өлкәсендәге бурычлары булып:

- транспортның кеше сәламәтлегенә зыянлы йогынтысын киметү, барлык транспорт төрләрендә экспозицияләр, чыгарулар һәм ташлаулар күләмен, калдыклар санын киметү хисабына;

- транспорт чараларының экологик чиста ягулык төрләренә күчү мотивациясе.

Транспортның әйләнә тирә мохиткә зыянлы йогынтысын һәм барлыкка килгән зыянны киметү өчен кирәк:

- транспортның һава һәм су мохитенә һәм кеше сәламәтлегенә экологик куркынычсыз транспорт төрләрен куллану хисабына зыянлы йогынтысын киметү;

- ягулык-энергетика ресурсларының альтернатив чыганаclarында (нефть чыганагы булмаган) эшләүче транспорт чараларын куллануны стимуллаштырырга.

Автотранспорт чаралары саны арту һәм автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы арту шартларында транспорт-юл комплексының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру

күздә тотыла:

- бозга каршы материалларның тискәре йогынтысын киметү өчен, бигрәк тә кышкы чорда, гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын тотуның яңа ысулларын эшләү һәм кертү;

- автомобиль юлларын әйләнә-тирә мохитне зарарлы тәэсирләрдән саклау чаралары белән төзекләндерү, шул исәптән тавыш тәэсирен киметү һәм тирә-як территорияләрне пычрату өчен автомагистральләр буйлап ясалма һәм үсемлекләр киртәләрен куллану.

Тулаем алганда, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысының кимүе, беренче чиратта, экологик чиста транспорт чараларын һәм транспорт инфраструктурасын төзекләндерү материалларын куллануга күчү хисабына, шулай ук экологик хәлне яхшыртуга юнәлдерелгән чаралар үткәрү, кайбер производстволарны торак зоналарыннан аерып куелган зоналарга чыгару хисабына фаразлана төзелеш, һәм автомобиль юлларын тоту һәм шәһәрне чистарту буенча эшләр хисабына тискәре йогынтыны нивелирлауга.

Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципаль вариантлары һәм аларны транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча зурайтылган бәяләү, аннан соң гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән вариантны сайлау

Татарстан Республикасы һәм Алабуга муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше стратегияләре белән мөмкин булган өч сценарий карала.

Төп сценарий икътисадның тотрыклы, планлы үсешен күздә тоту, үсеш темплары район өчен уңай. Тулаем территориаль продуктның (ВТП) тупланган үсеш темпы 2015 елдан 2030 елга кадәр дөньяның уңай икътисади хәле фонунда 1,7 тапкыр арту белән фаразлана. Житештерү-сәнәгать тибындагы махсус икътисади зонаны (ППТ МИЗ) үстерү хисабына предприятиеләр хезмәткәрләре саны 2015 елдан 2030 елга кадәр 15% ка артчак. Халык саны да

тотрыклы үсәчәк. Житештерүчәнлек 2030 елда 2015 елга карата 1,85 тапкыр артачак. Инновацион житештерү өлеше 2030 елда 5,7 проценттан 15 процентка кадәр артачак. 2030 елга ВТПДА кече һәм урта бизнес өлеше 0,9 процентка артачак, ә кече һәм урта бизнес предприятиеләрендә эшләүчеләр саны 2030 елга барлык предприятиеләрдә эшләүчеләрнең гомуми күләмендә 5 процентка артачак. Халыкны торак белән тәэмин итү уртача темплар белән үсә, һәм 2030 елга күрсәткеч 1 кешегә 30,1 кв.м тәшкил итәчәк.

Туристлар агымы арта, еллык динамикасы 5-6%, районның бизнес өчен инвестицияләр жәлеп итүчәнлегенә арта. Районның икътисади үз-үзен тәэмин итү дәрәжәсе 0,55-0,81% үсеш белән фаразлана. Гомумән, төп үсеш сценарие барлык куелган бурычларны һәм инвестиция проектларын тормышка ашыруны күздә тотта.

Оптимистик сценарий дөньякүләм икътисади хәлнең яхшыру тенденцияләренә нигезләнә, Алабуга шәһәренең икътисадының динамик үсеше белән характерлана.

Тулаем территориаль продукт югарырак темплар белән арта, 2030 елда тупланган үсеш темпы 2015 елга карата 1,9% тәшкил итәчәк. Сәнәгать, авыл хужалыгы актив үсеш ала, интенсив торак төзелеше алып барыла. Халыкның тормыш сыйфаты яхшыра.

Спорт белән даими шөгыйльләнүче халык дәрәжәсе елдан – ел 3-4% ка арта һәм 2030 елга 56% ка житә. Халыкның керемнәре 2030 елга 2,3 тапкыр артачак. Бюджет керемнәре арта, муниципаль берәмлек инфраструктурасы яңартыла, бу туризм үсешенә ярдәм итә. 2030 елга туристлар агымы 3,4 тапкыр арта. «Алабуга» махсус икътисади зонасы үсешен дәвам итә, предприятиеләр саны һәм хезмәткәрләр саны арта, вак һәм урта производстволар үсеш ала. Кече һәм урта бизнесның ВТПДА өлеше 2030 елда 35% ка житә, әмма икътисадның төп хәрәкәт итүче көче булып эшкәртү сәнәгате эре предприятиеләре кала.

Инерцияле сценарий муниципаль берәмлекнең икътисади үсеше темплары түбән булган дөнья икътисадының тышкы факторларына зур йогынты ясауны күздә тотта. Тулаем территориаль продукт үсә, ләкин күпкә түбән темпларда. Предприятиеләр авырлыклар кичерүен дәвам итә. Импорт чимал белән бәйлә кайбер производстволарны ябу мөмкин. ВТПДА кече һәм урта бизнес өлеше

кими. Эшсезлек дәрәжәсе югары дәрәжәдә, һәм 2020 елдан гына кимү фаразлана. Районның үз-үзен тәмин итү дәрәжәсе түбән саклана. Муниципаль программаларны тулысынча тормышка ашыру өчен бюджетның үз акчалары житми. Әмма туризм үсеше давам итә, туристлар агымы 2030 елга шәһәрнең инде барлыкка килгән тотрыклы бренды ярдәмендә 1,8 тапкыр артачак. Инвестицияләр күләме кими. Татарстан Республикасының гомуми күләмендә инвестицияләр өлеше якынча 5 процент дәрәжәсендә саклана, 2030 елга 5,7 процентка кадәр арту белән, «Алабуга»ППТ МИЗ үсеше нәтижәсендә.

Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) исемлегенә, транспорт объектларының техник-иқтисади параметрлары, чараларны гамәлгә ашыру чираты (инвестицион проектлар)

Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар

Поспеловка авыл жирлегенең генераль планында, Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасына ярашлы рәвештә, 2,77 км озынлыктагы жирлекнең төньяк – көнчыгыш өлешендә «Можга-Алабуга» магистраль газүткәргече төзү каралган.

Гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчмә узеллар булдыру буенча чаралар

Гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-очрашу узелларын булдыру буенча чаралар каралмаган.

Жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар, шул исәптән бердәм парковка киңлеген үстерү

Парковка киңлегенең ачыкланган дефицитын булдырмау максатыннан ТСННІ вакытлыча саклау өчен 21 машиналы урын оештыру планлаштырыла, шуларның 19ы – Мальцевский СК, 2се – Пospelовск урта гомуми белем бирү мәктәбендә.

Жәяүлеләр һәм велосипедлар хәрәкәте инфраструктурасын үстерү буенча чаралар

Пospelовка авыл жирлеге территориясендә юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру максатыннан М-7 «Волга»автоюлында жәяүлеләр үтү урыннарының күренеп торуын арттыру буенча чаралар планлаштырыла.

Чараны деталләштерү юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемасын (КСОДД) һәм РФ транспорт Министрлыгының 2015 елның 17 мартындагы 43 номерлы «юл хәрәкәтен оештыру проектларын һәм схемаларын әзерләү кагыйдәләрен раслау турында»гы боерыгы белән регламентланган юл хәрәкәтен оештыру проектларын (ПОДД) проектларын эшләү юлы белән башкарыла.

Жәяүле һәм велосипедта йөрү өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар финанс средстволары житмәү сәбәпле, жирле бюджеттан өстәмә керемнәр алганда яки башка чыганақлардан финанслау мөмкинлеге барлыкка килү сәбәпле өстәмә буларак гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләренең транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар

Йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләренең транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар планлаштырылмый.

. Торак пункт юллар челтәрен үстерү буенча чаралар

Муниципаль берәмлек территориясеннән гомуми файдаланудагы юллар челтәрен үстерү максатларында территориаль планлаштыру документлары белән түбәндәге чаралар тәкъдим ителә:

2,21 км озынлыктагы Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү юлы (М-7 Волга Ижевск Пермь) автомобиль юлы участогын реконструкцияләү;

2,64 км озынлыктагы Мальцево Луговой жирле эһәмияттәге автомобиль юлы төзелеше;

Мальцево авылының проектлы торак майданчыкларына керү юлы автомобиль юлы төзелеше 5,71 км озынлыкта, Тойма елгасы аша ике күпер аша чыгу урыны төзелә.

Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмен һәм чыганакларын бәяләү

Программа чараларын гамәлгә ашыру «Поспеловское авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә бюджеты акчалары хисабына һәм өстәмә финанслау чыганакларын жәлеп итеп башкарыла. ПКРТИГА керткән чараларны финанслауның еллык күләме чираттагы финанс елына жирле бюджетны эшлэгәндә билгеләнә.

2019-2035 елларда программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 621 382,0 мең сум тәшкил итәчәк.

Конкрет объекттагы чаралар исемлегенә проект-смета документациясе эшләнгәннән соң жентекләп тикшерелә. Чараларның бәясе, инде үткәрелгән шундый ук чараларның бәясенә нигезләнә, якынча билгеләнгән.

9 нчы Таблица чараларны финанслау күләмен һәм чыганаclarын бәяләү

по п/п	Чараның исеме	Финанслау күләме, мең сум.						Финанслау чыганаclarы
		2019	2020	2021	2022	2023	2024-2035	
1	"Можга-Алабуга" магистраль газүткәргечен төзү	-	-	-	-	-	-	Федераль бюджет
2	М-7 «Волга»автоюлында жәяүлеләр үтү урыннарын күренеп торун арттыру буенча чаралар	-	800,0	-	-	-	-	Федераль бюджет
3	»Ижевск һәм Пермь шәһәрләренә керү " автомобиль юлы участогын реконструкцияләү	-	-	-	-	-	567000,0	Федераль бюджет
4	Поспелово авылы, Яр буе урамы	2434,0	2500,0	-	-	-	-	Төбәк бюджеты
5	Поспелово авылы, Яр буе урамы	2435,0	180,0	-	-	-	-	Төбәк бюджеты
6	Мальцево авылы, Каринка урамы	-	-	210,0	-	-	-	Төбәк бюджеты
7	Мальцево авылы, Чаллы урамы	-	-	860,0	-	-	-	Төбәк бюджеты
8	Мальцево авылы, Чаллы урамы	-	-	860,0	-	-	-	Төбәк бюджеты
9	Мальцево авылы, Чаллы урамы	-	-	-	360,0	-	-	Төбәк бюджеты
10	Поспелово авылы, Яр буе урамы	-	-	-	-	300,0	-	Төбәк бюджеты
11	Поспелово авылы, Тынычлык урамы	-	-	-	-	360,0	-	Төбәк бюджеты
12	Мальцево авылы, Каринка урамы	-	-	-	-	360,0	-	Төбәк бюджеты
13	Мальцево авылы, Луговая урамы	-	-	-	-	360,0	-	Төбәк бюджеты
14	Поспелово авылы, хезмәт урамы	-	-	-	-	-	400,0	Төбәк бюджеты
15	Поспелово авылы, Тынычлык урамы	-	-	-	-	-	480,0	Төбәк бюджеты
16	Мальцево авылы, Үзәк урам	-	-	-	-	-	480,0	Төбәк бюджеты
17	Мальцево авылы ,сенин урамы	-	-	1030,0	-	-	-	Төбәк бюджеты
18	Мальцево Авылы, Казан урамы	-	-	-	850,0	-	-	Төбәк бюджеты
19	Поспелово авылы, Цветаева урамы	-	-	-	1750,0	-	-	Төбәк бюджеты
20	Поспелово авылы, Жәлил урамы	-	-	-	-	780,0	-	Төбәк бюджеты

21	Мальцево авылы, Тойминская урамы	-	-	-	-	800,0	-	Төбәк бюджеты
22	Торак пунктның юл-күпер хужалыгын норматив хэлгә китерү	40,0	40,0			40,0	120,0	Жирле бюджет
23	Юл билгеләрен урнаштыру			10,0	23,0			Жирле бюджет
24	Хәзерге торак төзелеш территориясендә урамнарны һәм юлларны реконструкцияләү	-	-	-	-	-	35520,0	Төбәк бюджеты
Барлығы:		4 909,0	3 520,0	2 970,0	2 983,0	3 000,0	604 000,0	
Барлығы (финанслау чыганаclarы буенча):		53 309,0						Төбәк бюджеты
		273,0						Жирле бюджет
		567 800,0						Федераль бюджет
Нибары:		621 382,0						

Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестицион проектларның) нәтижәлелеген бәяләү

«Поспеловка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләр (индикаторларын) база күрсәткечләре белән чагыштыру нигезендә транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестицион проектларның) нәтижәлелеген бәяләү үткәрелде. Төп максат күрсәткечләре итеп транспорт инфраструктурасының булган торышын характерлаучы күрсәткечләр кабул ителгән.

Проект максатларында 2035 елга кадәр перспективада чагылдырылган күрсәткечләрнең кыйммәтләре 26 нчы таблицада китерелгән.

26 нчы Таблица автомобиль транспорты өчен транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре, алар проектның максатларына ирешүне һәм бурычларын хәл итүне чагылдыра

Күрсәткеч	Берәмлек үлчәүләр	Төп мәгънәсе (2018 ел)	Прогнозлы чор, ел
Гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы	км	30,928	39,278
УДС тыгызлыгы	км / км ²	0,55	0,68

Институциональ үзгәртеп корулар, транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр

Әлеге эшне эшләү кысаларында үткәрелгән тикшерелә торган муниципаль

берәмлек территориясендә икътисадый, сәяси, хокукый һәм социаль институтлар системасының эшчәнлек шартларына анализ ясалды, хужалык эшчәнлегенә формаль һәм формаль булмаган шартлары хужалык итүнең базар шартларына туры килүен күрсәтте. Милек мөнәсәбәтләре гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә жайга салынган:

- шәхси сектор булдырылган;
- базар тибындагы учреждениеләр һәм оешмалар (коммерция банклары, инвестиция фондлары һ. б.) формалаштырылган;
- халык хужалыгы белән идарә итү системасында административ рычагларны икътисади, беренче чиратта бюджет һәм салым рычаглары белән алмаштыру уңышлы бара.

Эшмәкәрлек һәм конкуренция үсеш ала, хужалык субъектлары арасында ирекле килешү нигезендә яңа базар структуралары формалаша. Гамәлдәге норматив-хокукый база социаль-икътисади сәясәтне нәтижәле тормышка ашырырга һәм шуның белән муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасын үстерүнең һәр өлкәсендә дә, комплекста да динамик үсеш өчен шартлар тудырырга мөмкинлек бирә.

Жирле үзидарә органнары алып барган сәясәт халыкның гамәлдәге хакимияткә ышаныч дәрәжәсен арттыруга, һәм шуның белән инвестиция климатын яхшыртуга һәм эшмәкәрлекне активлаштыруга юнәлдерелгән.

Шулай итеп, Поспеловское авыл жирлегенә муниципаль берәмлеге территориясендә институциональ үзгәртеп корулар үткөрү ихтыяжы юк. Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашырганда үзара бәйләнешләр характерын үзгәрешсез калдыру күздә тотыла. Әлегә программа өчен норматив-хокукый база формалаштырылган.